

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 5. avgusta 2024. godine
Br. Ref.: RK 2490/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI87/24

Podnosilac

Arsim Ajvazi

**Zahtev za ocenu ustavnosti presude [PML. br. 605/2023] od 22. decembra
2023. godine Vrhovnog suda**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radimir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

- Zahtev je podneo Arsim Ajvazi, sa prebivalištem u Prištini (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Flamur Bllacaku, advokat iz opštine Priština.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [PML. br. 605/2023] od 22. decembra 2023. godine Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud), u vezi sa presudom [PAKR. br. 403/2023] od 14. septembra 2023. godine Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud) i presudom [PKR. br. 541/22] od 31. maja 2023. godine Osnovnog suda u Prištini (u daljem tekstu: Osnovni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članovima 3. [Jednakost pred zakonom], 7. [Vrednosti], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i članovima 6. (Pravo na pravično suđenje) i 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 [Podnošenje zahteva i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 12. aprila 2024. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 15. aprila 2024. godine, predsednica Suda je odlukom [br. GJR.KI87/24] imenovala sudiju Jetona Bytyqiya za sudiju izvestioca i odlukom [KSH.KI87/24] imenovala članove Veća za razmatranje, u sastavu sudija: Radomir Laban (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
7. Dana 29. aprila 2024. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i tražio da u roku od 15 (petnaest) dana dostavi ovlašćenje za zastupljenje pred Sudom.
8. Dana 15. maja 2024. godine, Sud je primio ovlašćenje za zastupljenje pred Sudom potpisano od strane supruge podnosioca zahteva.
9. Dana 17. maja 2024. godine, Sud je ponovo tražio od podnosioca zahteva da dostavi posebno ovlašćenje za Sud, potpisano od strane podnosioca zahteva, kako je propisano članom 21. (Zastupanje) Zakona.
10. Dana 29. maja 2024. godine, Sud je primio ovlašćenje potpisano od podnosioca zahteva.
11. Dana 31. maja 2024. godine, Sud je obavestio Vrhovni sud o registraciji zahteva.
12. Dana 16. jula 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Kako proizilazi iz spisa predmeta, podnosilac zahteva je osumnjičen da je 5. septembra 2022. godine, uz upotrebu sile i uz pretnju nožem, ušao u apoteku „British Pharm“ u Prištini, prilikom čega je prisvojio pokretnu imovinu u vrednosti od (i) 450,00 (četiri stotine pedeset) evra, koji su bili u kasi apoteke; i (ii) 50,00 (pedeset) evra koje je uzeo od oštećenog koji je bio u apoteci tokom pljačke.
14. Dana 14. oktobra 2022. godine, Osnovno tužilaštvo u Prištini – Departman za teška krivična dela (u daljem tekstu: Osnovno tužilaštvo) je podiglo optužnicu protiv podnosioca zahteva za krivično delo iz stava 3. u vezi sa stavom 1. člana 317. (Razbojništvo) Krivičnog zakonika Republike Kosovo br. 06/L-074 (u daljem tekstu: KZRK).
15. Dana 31. maja 2023. godine, Osnovni sud je presudom [PKR. br. 541/22] oglasio podnosioca zahteva krivim za krivično delo razbojništvo i osudio ga na 7 (sedam) godina zatvora i novčanu kaznu od 1000,00 (hiljadu) evra. Osnovni sud je tvrdio da je podnosilac zahteva nezakonito ušao u gore navedenu apoteku i da je uz upotrebu sile i uz pretnju noža prisvojio pokretnu imovinu za koju je optužen, što dokazuju dokazi koje je sproveo Osnovni sud, uključujući i svedočenje vlasnika apoteke, iskaze svedoka, fotografije, video snimke i forenzičke dokaze.
16. Dana 31. maja 2023. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu na presudu Osnovnog suda, tvrdeći, između ostalog, da (i) Osnovni sud nije dokazao nikakvim dokazima da je on kriv za izvršenje krivičnog dela; (ii) nije utvrđeno koji su odlučni dokazi za oglašanje podnosioca zahteva krivim; (iii) nije doneto rešenje o pokretanju istrage o izvršenju krivičnog dela; (iv) nekim svedocima je poklonjena vera, a drugima nije; (v) izvedeni dokazi su neprihvatljivi, jer su pribavljeni bez naloga za pretres.
17. Dana 12. jula 2023. godine, Apelaciono tužilaštvo Kosova je podneskom [PPA/I. br. 372/23] predložilo da se gore navedena žalba odbije, kao neosnovana.
18. Dana 14. septembra 2023. godine, Apelacioni sud je presudom [PAKR. br. 403/2023] odbio žalbu podnosioca zahteva, kao neosnovanu, uz obrazloženje da je: (i) Osnovni sud nespornim dokazima tvrdio da je podnosilac zahteva izvršio krivično delo; (ii) izjave svedoka i materijalni dokazi jasno pokazuju da je podnosilac zahteva počinio krivično delo; (iii) u slučaju podnosioca zahteva, doneto je rešenje o pokretanju istrage; (iv) i tokom pretresa kuće podnosioca zahteva, nisu pribavljeni dokazi od Osnovnog suda.
19. Podnosilac zahteva je podneo Vrhovnom sudu zahtev za zaštitu zakonitosti protiv presude Apelacionog suda. Podnosilac zahteva je ponovio iste tvrdnje kao u prethodnoj žalbi Apelacionom sudu, koje su se odnosile na navode o sprovođenju dokaza, uključujući neprihvatljive dokaze i rešenje o sprovođenju istrage.
20. Dana 22. decembra 2023. godine, Vrhovni sud je presudom [PML. br. 605/2023] odbio kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca zahteva, uz obrazloženje da: (i) nisu sprovedeni nikakvi dokazi sa pretresa kuće podnosioca zahteva bez naloga; (ii) izjava svedoka E.F. da su mu policajci naredili da inkriminiše podnosioca zahteva nije dokazana i nije uticala na utvrđivanje krivice podnosioca zahteva; (iii) neosnovane su tvrdnje da su presude zasnovane na iskazima anonimnih svedoka, jer je reč o anonimnim licima koja su „omogućila policijskim službenicima da identifikuju izvršioca krivičnog dela“; (iv) svedočenje svedoka i materijalni dokazi su pokazali da je podnosilac zahteva izvršio krivično delo.

Navodi podnosioca

21. Podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim presudom Vrhovnog suda povredena osnovna prava i slobode, zagarantovane članovima: 3. [Jednakost pred zakonom], 7. [Vrednosti], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava, kao i članovima 6. (Pravo na pravično suđenje) i 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) EKLJP-a.
22. Tačnije, podnosilac zahteva tvrdi da redovni sudovi nisu pružili održive dokaze na kojima su zasnovali svoju odluku da ga oglase krivim za izvršenje krivičnog dela. Prema njemu, redovni sudovi nisu pravilno ocenili sprovedene dokaze, niti su uzeli u obzir oslobađajuće dokaze koji su mu išli u prilog. Podnosilac zahteva tvrdi da redovni sudovi nisu pravilno utvrdili činjenično stanje, a ni krivica podnosioca zahteva nije dokazana. Štaviše, prema njegovim rečima, redovni sudovi nisu ubedljivo obrazložili na kojim dokazima je zasnovana njegova osuda za izvršenje krivičnog dela. On takođe tvrdi da je izreka osporene presude u suprotnosti sa njegovim obrazloženjem.
23. Podnosilac zahteva navodi da državno tužilaštvo nije donelo rešenje o pokretanju istrage u vezi sa izvršenjem krivičnog dela kao što je propisano Zakonikom br. 08/L-032 o krivičnom postupku (u daljem tekstu: ZKPRK).
24. On takođe tvrdi da su dokazi koje su izveli redovni sudovi bili neprihvatljivi i u suprotnosti sa članom 109. (Neprihvatljivost dokaza pribavljenih prilikom pretresanja) ZKPRK-a, uključujući i njegovu izjavu datu policiji koja je korišćena u sudskom procesu protiv njega. Takođe, uzete su u obzir i izjave anonimnih svedoka, iako su redovni sudovi isticali da oni uopšte nisu ocenjivani. Dokazi zaplenjeni na licu mesta nisu pribavljeni u skladu sa članom 110. (Privremen zaplena) od strane državnog tužilaštva, jer nisu legalizovani od strane suda kao što je propisivao ZKPRK. Nije bilo retroaktivnog naloga suda za kontrolu kuće podnosioca zahteva, uključujući i dokaze izvedene 5. septembra 2023. godine, koji su, prema njegovim rečima, uzeti kao prihvatljivi dokazi.
25. Podnosilac zahteva ističe da su redovni sudovi uzeli kao osnovu izjave policijskih službenika u suprotnosti sa članom 116. (Prepoznavanje lica ili predmeta) ZKPRK. S druge strane, nisu uzete u obzir izjave svedoka E.F., na koga je policija vršila pritisak da inkriminiše podnosioca zahteva, sa obrazloženjem da je bio pod dejstvom droga.
26. Podnosilac zahteva tvrdi da su ga ispitivali policijski službenici bez prisustva advokata branioca. On takođe naglašava da nijedan dokaz, uključujući video snimke, nije dokazao da je podnosilac zahteva počinio krivično delo. Čak ni oštećeni K.V. nije identifikovao podnosioca zahteva kao izvršioca krivičnog dela.
27. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da (i) proglasi zahtev prihvatljivim; i da (ii) utvrdi da je došlo do povrede prava na pravično suđenje, zagarantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. *Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
[...]

4. *Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.*
[...]

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6

(Pravo na pravično suđenje)

1. *Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde.*

[...]

Zakonik br. 08/1-032 o krivičnom postupku

Član 102

Rešenje o pokretanju istrage

1. *Istraga se pokreće rešenjem državnog tužioca. Rešenje sadrži ime lica protiv koga se vodi istraga, ako je poznato. Ovo lice se može identifikovati na osnovu ličnih podataka ili nadimka, fotografije, drugih fizičkih ili prepoznatljivih odlika, ili drugim načinima identifikacije koji omogućuju utvrđivanje identiteta lica. Rešenje takođe sadrži vreme otvaranja istrage, opis radnje koja pokazuje elemente krivičnog dela, zakonski naziv krivičnog dela, okolnosti i činjenice koje opravdavaju razložnu sumnju krivičnog dela, da li su naložene posebne istražne mere i dokazi i podaci koji su već prikupljeni. Primerak rešenja o istrazi se bez odlaganja dostavlja sudiji za prethodni postupak.*

[...]

B. Pretresanje i oduzimanje

Član 103.

Pretresanje i privremena zaplena dokaza i specifikovane imovine pa osnovu naredbe suda

1. *Sva pretresanja se vrše po osnovu sudske naredbe osim ako drugim zakonima Kosova nije drugačije određeno.*
2. *Na osnovu naredbe sudije za prethodni postupak, koja se izdaje na pismeni zahtev državnog tužioca, policija može izvršiti pretresanje kuće, lica ili druge imovine i da privremeno zapleni dokaze ili specifikovanu imovinu.*

[...]

Član 109

Neprihvatljivost dokaza pribavljenih prilikom pretresanja

Dokazi koji su pribavljeni prilikom pretresanja su neprihvatljivi ako je pretresanje obavljeno ozbiljnom povredom odredaba ovog Poglavlja čime je došlo do pogrešne i neostvarene primene pravde.

Ocena prihvatljivosti zahteva

28. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
29. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava u vezi sa stavom 4, člana 21. [Opšta načela], koji propisuju:

Član 113

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

30. Sud u nastavku razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu, odnosno u članovima 47, 48. i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47

(Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48

(Tačnost podneska)

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49

(Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta ...”.

31. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana u smislu stava 7, člana 113. Ustava; on osporava ustavnost akta javnog organa, odnosno presudu [PML. br. 605/2023] od 22. decembra 2023. godine Vrhovnog suda, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva na raspolaganju prema članu 113.7 Ustava i članu 47.2 Zakona; naglasio je prava zagantovana Ustavom za koja navodi da su mu povređena, u skladu sa članom 48. Zakona; i podneo je zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca kao što je propisano članom 49. Zakona.
32. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 34 (Kriterijumi prihvatljivosti), odnosno u stavovima 1 (d) i (2), pravila 34. Poslovníka, kojima se propisuju:

Pravilo 34

(Kriterijumi prihvatljivosti)

"(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

(d) Ako zahtev tacno razjašnjava i adekvatno iznosi činjenice i navode o povredi ustavnih prava ili odredbi.

[...]

(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju".

[...]

33. Sud prvo ističe da gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i sudske prakse Suda, omogućava poslednje navedenom da proglašava zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 34 Poslovnika. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoeg stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi (vidi, slučajeve ESLJP-a: [Kemmachev protiv Francuske](#), br. 17621/91, presuda od 24. novembra 1994. godine, stav 44, [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), br. 4241/03, odluka od 31. maja 2005. godine, stav 55; [Mentzen protiv Letonije](#), zahtev br. 71074/01, [Baillard protiv Francuske](#), br. 6032/04, odluka od 25. septembra 2008. godine, i slučajeve Suda: [KI04/21](#), podnositeljka zahteva: [Nexhmije Makolli](#), rešenje o neprihvatljivosti od 13. aprila 2021. godine, stav 26; [KI107/21](#), podnosilac zahteva: [Ramiz Hoti](#), rešenje o neprihvatljivosti od 21. oktobra 2021. godine, stav 53; i [KI05/23](#) podnosioc zahteva: [Branislav Gajin](#), rešenje o neprihvatljivosti od 17. januara 2024. godine, stav 51).
34. U smislu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
35. Sud primećuje da se suština ovog slučaja odnosi na izvršenje krivičnog dela od strane podnosioca zahteva za koga se sumnjalo da je 5. septembra 2022. godine, uz upotrebu sile i uz pretnju nožem, ušao u apoteku u Prištini, prilikom čega je prisvojio pokretnu imovinu i kao rezultat toga je protiv njega podignuta optužnica zbog krivičnog dela iz stava 3 u vezi sa stavom 1. člana 317. (Razbojništvo) KZRK-a. Osnovni sud je podnosioca zahteva oglasio krivim za krivično delo razbojništvo i osudio ga na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 7 (sedam) godina i novčanu kaznu od 1000,00 (hiljadu) evra. Odlučujući po žalbi podnosioca zahteva, Apelacioni sud je istu odbio, kao neosnovanu, potvrdivši presudu Osnovnog suda. Takođe, Vrhovni sud je, postupajući po zahtevu za zaštitu zakonitosti podnosioca zahteva, utvrdio da je isti neosnovan, na osnovu toga što: (i) nisu sprovedeni dokazi o pretresu kuće podnosioca zahteva bez naloga; (ii) izjava svedoka E.F. da su mu policajci naredili da inkriminiše podnosioca zahteva nije dokazana i nije uticala na utvrđivanje krivice podnosioca zahteva; (iii) neosnovane su

tvrdnje da su presude zasnovane na iskazima anonimnih svedoka, jer se radi o anonimnim licima koja su „omogućila policijskim službenicima da identifikuju izvršioca krivičnog dela“, kao i (iv) iskazi svedoka i materijalni dokazi su pokazali da je podnosilac zahteva izvršio krivično delo.

36. Podnosilac zahteva pred Sudom tvrdi povredu prava na pravično suđenje zagarantovanog članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a, prava na jednakost pred zakonom zagarantovanog članovima 3. i 7. Ustava i prava na pravno sredstvo zagarantovano članom 32. Ustava i članom 13. EKLJP-a, tvrdeći da: (i) redovni sudovi nisu pravilno utvrdili činjenično stanje; (ii) nisu pravično ocenili izvedene dokaze i nisu uzeli u obzir oslobađajuće dokaze koji su mu išli u prilog; (iii) izreka osporene presude je u suprotnosti sa njenim obrazloženjem; (iv) državno tužilaštvo nije donelo rešenje o pokretanju istrage u vezi sa izvršenjem krivičnog dela; (v) dokazi koje su izveli redovni sudovi bili su neprihvatljivi; i (vi) nije bilo retroaktivnog naloga suda da se kontroliše kuća podnosioca zahteva.

Što se tiče navoda o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a

37. Sud primećuje da se suština navoda podnosioca zahteva odnosi na ocenu dokaza i pogrešnu primenu materijalnih i procesnih zakona koji se primenjuju u krivičnom predmetu protiv njega od strane redovnih sudova, odnosno, u odnosu na utvrđivanje činjeničnog stanja, uzimanje u obzir oslobađajućih dokaza protiv njega, zakonitost dokaza i pitanje razvoja istrage od strane Osnovnog tužilaštva.
38. Sud je, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i uzimajući u obzir njene karakteristike, definisane u EKLJP-u, kao i načelo supsidijarnosti i doktrinu četvrtog stepena, stalno naglašavao razliku između „ustavnosti“ i „zakonitosti“ i istakao da nije njegova dužnost da se bavi greškama u činjenicama ili pogrešnom tumačenju i pogrešnoj primeni zakona, za koje se tvrdi da ih je počinio redovni sud, osim i u meri u kojoj bi takve greške mogle predstavljati povredu prava i sloboda zaštićenih Ustavom i/ili EKLJP-om (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Suda: [KI179/18](#), podnositeljka zahteva: *Belgjyzar Latifi*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. jula 2020. godine, stav 68; [KI49/19](#), podnosilac zahteva: *Limak Kosovo International Airport J. S. C. "Adem Jashari"*, rešenje o neprihvatljivosti od 31. oktobra 2019. godine, stav 47; [KI56/17](#), podnositeljka zahteva: *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 35; i [KI154/17](#) i [KI05/18](#), podnosilac zahteva: *Basri Deva, Afërdita Deva i Društvo sa ograničenom odgovornošću "BARBAS"*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. avgusta 2019. godine, stav 60; [KI76/21](#), podnosilac zahteva: *Qemajl Babuni*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. novembra 2021. godine, stav 34; [KI188/21](#), podnosilac zahteva: *Zenel i Isuf Pllashniku*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. jula 2022. godine, atavovi 98-99; [KI31/22](#), podnosilac zahteva: *Fidan Hoti*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. januara 2023. godine, stav 43-44, [KI89/22](#), podnosilac zahteva: *Xhelal Plakolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. marta 2023. godine, stav 42).
39. Sud je takođe naglasio da nije uloga ovog Suda da preispituje nalaze redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i primenom materijalnog prava i da ne može da ocenjuje sam zakon koji je doveo dotle redovni sud da usvoji jednu umesto neke druge odluke. Da je drugačije, Sud bi delovao kao sud „četvrtog stepena“, što bi rezultiralo prekoračenjem granica utvrđenih u njegovoj nadležnosti (vidi, u tom smislu, slučaj ESLJP-a: [García Ruiz protiv Španije](#), br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i tu korišćene reference; i vidi, takođe slučajeve Suda: [KI49/19](#), gore citiran slučaj, stav 48; i [KI154/17](#) i [KI05/18](#), gore citiran slučaj, stav 61, i nedavni slučaj [KI76/21](#), podnosilac zahteva: *Qemajl Babuni*, gore citiran slučaj, stav 35; [KI31/22](#), podnosilac zahteva: *Fidan Hoti*, gore citiran, stav 42, [KI89/22](#), podnosilac zahteva: *Xhelal Plakolli*, gore citiran, stav 43).

40. Sud može ocenjivati pravna tumačenja redovnih sudova izuzetno i samo ako su ta tumačenja dovela do proizvoljnih ili očigledno nerazumnih zaključaka (vidi, slučaj Suda: [KI75/17](#), podnosilac zahteva: *X*, presuda od 30. januara 2018. godine, stav 59; i [KI89/22](#), podnosilac zahteva: *Xhelal Plakolli*, gore citiran, stav 44).
41. Sud takođe ponavlja da, u principu, poslednje navedeni ne može da oceni da li su izvedeni dokazi bili dovoljni da se podnosioci zahteva oglase krivima (slučaj Suda: [KI92/23](#), podnositeljka zahteva: *Mimoza Pajaziti*, rešenje o neprihvatljivosti od 31. januara 2024. godine, stavovi 43-45). Sud ponavlja da je u vezi sa izvođenjem dokaza važno da li je način na koji su dokazi prikupljeni u celini bio uredan. Takođe, važno je da li je podnosilac imao mogućnost da ospori zakonitost dokaza i iznese primedbe na njihovo korišćenje. Prema ESLJP-u, treba videti da li je određeni dokaz bio presudan za ishod krivičnog procesa (slučaj Suda: [KI122/19](#), podnosilac zahteva: *F.M.*, rešenje o neprihvatljivosti od 9. jula 2020. godine, stavovi 66-69). Sud ponavlja da redovni sudovi uživaju diskreciono pravo u pogledu toga koje argumente i dokaze prihvataju i kojima veruju u odnosu na druge dokaze. Međutim, za tako nešto moraju dati svoje razloge (slučaj Suda: [KI34/18](#), podnosilac zahteva: *Albert Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. maja 2018. godine, stavovi 50-51).
42. Vraćajući se na okolnosti konkretnog slučaja, u vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva da su izvedeni dokazi neprihvatljivi, jer su prikupljeni tokom pretresa njegove kuće bez legitimnog naloga suda, Sud primećuje da su redovni sudovi prihvatili činjenicu da nije bilo sudskog naloga za pretres, niti retroaktivne legitimacije naloga, ali to nije sporno. Međutim, prema njihovom obrazloženju, tokom pretresa kuće podnosioca zahteva, nisu prikupljeni materijalni dokazi koji bi se mogli koristiti tokom sudskog procesa. Štaviše, podnosilac zahteva ne pominje nijedan konkretan dokaz koji je oduzet tokom pretresa bez naloga, koji je trebalo proglasiti neprihvatljivim.
43. Podnosilac zahteva naglašava da je svedok E.F. izjavio da je postojao pritisak od strane policijskih službenika da se inkriminiše podnosilac zahteva. Redovni sudovi nisu prihvatili njegovu izjavu, jer je data pod dejstvom opojnih supstanci. Uprkos tome, njegovo svedočenje nije imalo uticaja na sudski proces i nigde se ne čini da su redovni sudovi uzeli u obzir njegovu eventualnu izjavu da je podnosilac zahteva izvršio krivično delo.
44. Što se tiče navoda da nisu uzeti u obzir oslobađajući dokazi za podnosioca zahteva, odnosno izjave oštećenih i video snimci koji nisu pokazali da je podnosilac zahteva bio razbojnik, Sud primećuje da su redovni sudovi ocenili ove dokaze kao oslobađajuće i svoju odluku nisu zasnivali na izjavama oštećenih. Što se tiče video snimka, redovni sudovi su identifikovali samo put koji je razbojnik opisao i odeću koju je nosio.
45. Što se tiče tvrdnje da podnosilac zahteva nije saslušan u prisustvu advokata branioca, Sud naglašava da zapisnik o inicijalnom razmatranju pokazuje da je podnosilac zahteva imao advokata branioca i da je u njegovom prisustvu izjavio da razume optužnicu i da se oseća nevin.
46. Sud ponavlja da nije u njegovoj nadležnosti da oceni dokaze ili da utvrdi da li su prikupljeni dokazi dovoljni da se podnosilac zahteva oglasi krivim. Redovni sudovi su dali dovoljno razloga na kojim dokazima su zasnivali svoju odluku o krivici podnosioca zahteva i kako su te dokaze ocenili. Važno je da je podnosilac zahteva imao priliku da ospori dokaze i njihovu ocenu na svim instancama tokom sudskog procesa. Stoga, u konkretnom slučaju, Sud ocenjuje da je postupak u celini bio pravičan.

47. Štaviše, iz obrazloženja zaključaka redovnih sudova, jasno se primećuje da se u smislu okolnosti konkretnog slučaja ne radi ni o „očigledno pogrešnoj primeni zakona“ ni o „proizvoljnim“ ili „očigledno nerazumnim“ zaključcima od strane redovnih sudova, uključujući Vrhovni sud.
48. Shodno tome, Sud utvrđuje da navodi podnosioca zahteva u pogledu izvođenja i ocene dokaza, kao i tumačenja i primene krivičnog zakonodavstva, spadaju u navode „četrtoog stepena“, te se stoga proglašavaju očigledno neosnovanim, u skladu sa članom 48. Zakona i pravilom 34 (2) Poslovnika.

Što se tiče navoda o povredi članova 3, 7 i 32. Ustava i člana 13. EKLJP-a

49. Što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva o povredi članova 3. i 7. Ustava, kao i prava na pravno sredstvo zagaranatovanog članom 32. Ustava i članom 13. EKLJP-a, Sud ponavlja da samo pominjanje članova Ustava i članova instrumenata ili konvencija koje su direktno primenljive u pravnom poretku Republike Kosovo ili njihova povezanost sa drugim članom Ustava ne znači automatski povreda tih članova, ako se dalje ne argumentuje i razradi kako je i zašto došlo do njihove povrede.
50. Sud je više puta naglašavao da samo pozivanje i pominjanje članova Ustava i EKLJP-a, kao i drugih međunarodnih instrumenata nije dovoljno da se izgradi utemeljena tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se navode povrede Ustavom zagaranatovanih prava, podnosioci zahteva moraju da daju obrazložene tvrdnje i ubedljive argumente (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Suda: [KI175/20](#), podnosilac zahteva: *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. aprila 2021. godine, stav 81; i nedavni slučaj [KI04/21](#), podnositeljka zahteva: *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. maja 2021. godine, stavovi 38-39).
51. Shodno tome, Sud utvrđuje da su navodi podnosioca zahteva o povredi članova 3, 7 i 32. Ustava i člana 13. EKLJP-a „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“ navodi, i samim tim, neprihvatljivi, ko očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano članom 48. Zakona i pravilom 34 (1) (d) i (2) Poslovnika.

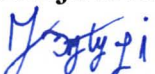
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članovima 20, 47 i 48. Zakona i pravilima 34 (1) (d) i (2) i 48 (1) (b) Poslovnika, dana 16. jula 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa stavom 4, člana 20. Zakona;
- IV. DA UTVRDI da ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5 člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Jeton Bytyqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani